

El Poble de Salt

Organ del Cens polític del Centre Republicà

Periòdic quinzenal

La correspondència al Director
Els autors són responsables de llurs escrits

Preu: 15 cèntims

EDITORIAL

Ens plau avui d'omplir el davantal del nostre quinzenari reproduint la crítica que, sobre el concert de piano que donà Jaume Roca, dies enrera, al Teatre Municipal de Girona, publicà dimecres passat «Diari de Girona» amb la signatura de Fr. Civil. Ens congratulem de poder recollir una opinió tan autoritzada com la del mestre Civil parlant de les qualitats artístiques del nostre conveí i amic, el jove i notable pianista Jaume Roca. Coneixem la solvència i la ponderació del Sr. Civil, i per això estem segurs de l'absoluta justesa dels elogis que tributa al nostre amic. Veus ací l'article:

«MUSICA

Jaume Roca, pianista

Divendres passat tingué lloc, al Teatre Municipal, l'anunciat recital de piano a càrrec del jove Jaume Roca, qui altra vegada triomfà plenament: mantingué contínua l'emoció damunt son auditori i aconseguí a l'ensem, per son propi esforç i dots naturals, entrar a formar part del privilegiat i reduït estol dels moderns conreadors del teclat.

Recentment vingut de la capital francesa i de la seva Schola Cantorum, representa avui entre nosaltres l'exquisida tradició pianística dels Sanint-Saëns i dels Planté, i amb possessió d'una tècnica impecable ens recorda, en delicadesa de pulsació i sensibilitat rítmica, les millors firmes que hagin passat per aquesta Associació.

Tocà, Jaume Roca, commogut i tendrament, el bonic «Impromptu» en la bemol, de Schubert, i així mateix la punyenta i difícil «Sonata» en si bemol menor, de Chopin. Al cor del concert figuraren: «Thème i Variations», de Fauré, rublertes d'art infinit, i «Soirée dans Grenade» i «Jardins sous la pluie», de Debussy.

Finalitzaren el programa els coneguts autors ibèrics Halffter, Falla i Albèñiz, amb «Sonatina», «Andaluza» i «El Albaicín» respectivament, peces totes elles tretes amb abundor extraordinari de facultats i de color, com requereix llur caràcter mediterrà.

Per a «Coda» i davant els pressants requeriments de la nombrosa assistència, no trobà Jaume Roca res més propi que el fogós i superb «Estudi en do menor» op. 25 n.º 12 de Chopin, evidenciant una vegada més son temperament de pianista de raça.

Ara, als anys, a l'esforç de cada dia, i a la vida, amb ses penes i joies, correspon donar l'últim retoc a aquesta carrera tan magníficament i sota tan bons auguris començada.

Fr. CIVIL»

PAU I TREBALL

Pau entre els homes, no ja sols els de bona voluntat, sinó entre tots els homes de la terra. La societat que fem, la justícia social, ha de redimir tots els homes: els generosos i els egoistes. Tal volta aquests últims són els que en tenen més necessitat. I en el fons dels cors la bona voluntat hi és sempre, per quan hom fa mal. Es fa mal fins

destruir un altre mal que hom creu més gros. Per acabar el mal cal ensenyar el bé als homes que no el coneixen encara, perquè el bé no és el menjar i el vestir, el confort que ja tenen els poderosos i no marxen pel bon camí; ni és tampoc l'il·lustració, que posseeixen molts homes de lletres i són egoistes, malgrat la llur erudició. El bé

és la generositat que ens fa desitjar la benaurança de tots els homes i ens fa treballar per ella. El bé és l'amor universal que ens fa oblidar de nosaltres mateixos i ens empeny al sacrifici per tal de millorar la Humanitat.

Pau entre els homes, que no vol dir quietud, ni conformitat amb l'estat caduc de les coses actuals. Cal transformar pregonament la societat nostra hipòcrita i egoista i donar exemples de sinceritat i altruisme. Cal anar a la revolució dels costums tant com a la de les Institucions. Pau entre els homes, respecte a la consciència dels homes; respecte a llurs idees, a llurs sentiments, a llurs propòsits, mentre no siguin d'explotació del proïsme. Que els pares respectin la personalitat dels fills i els mestres la dels deixebles; ells aniran més endavant que nosaltres ells superaran la nostra civilització. No ens hem d'escandalitzar de llurs idees: la nostra moralina fa darrera del teló allò que no ens atrevim a fer en públic.

Pau entre els homes, col·laboració, diàleg cordial ni que sia en forta contròversia, però sempre amb amor fraternal. No necessitem les armes per a fer triomfar les idees nostres; les nostres idees s'imposaran en és-

ser conegudes. Conegudes no vol dir oïdes; cal repetir i comentar moltes vegades per a donar a conèixer un ideari nou. Les armes són l'obstacle al triomf dels treballadors que no volen vessar la sang pels negocis dels burgesos, coberts amb la capa del patriotisme, ni per afavorir cap política imperialista. Hem de desarmar els exèrcits, passi el que passi, perquè amb el progrés de la tècnica la guerra esdevé cada vegada pitjor. Però amb aquest desarmament sols evitaríem un aspecte de la lluita humana fraticida. Hi ha la lluita de tarifes i aranzels, amb els que queden pobles a la misèria, hi ha la concurrència entre els treballadors, i mentre uns treballen vuit hores en queden molts milions sense feina, esgotant-se emmalaltint i morint en la inacció. És la lluita humana per manca de solidaritat, lluita que produeix més estralls que les bombes i gasos mortífers.

Avui fem una sentida invocació a la solidaritat dels que treballen, perquè ens unim tots, i no ens despedacem més els uns als altres. Acabem l'odi fraticida si volem veure aparèixer la nova aurora de pau i benestar entre els homes.

C. R.

La dona i la influència clerical

Sense necessitat d'analitzar la influència nefasta que en generacions passades ha exercit en la dona la religió catòlica, cal constatar que, encara avui, la preponderància que damunt d'ella exerceix és ben manifesta.

Més ben dit, i més clar: el clericalisme, amb els seus diversos tentacles, aconsegueix perpetuar-se en el si de les famílies gràcies al domini que exerceix en les consciències femenines, domini que l'home so-

vint tolera a benefici de la pau i l'harmonia de la llar.

La dona, en aquest aspecte, és fàcil de convèncer, perquè es troba a un pla inferior a l'home quant a formació intel·lectual, i educada de petita en l'obscuritat dels dogmes i en la rutina d'unes pràctiques milenàries el significat de les quals ignora, no es preocupa ja de substituir per unes altres aquelles idees primàries que l'home en general arrecona tan prompte com entra

TRIBUNA LLIURE

de ple en el terreny de domini i control dels propis actes.

Tenim, doncs, els homes, una missió a complir emancipant la dona d'aquesta tutela clerical, d'aquesta absorció i d'aquest imperialisme negre que s'apodera de la seva consciència.

Ens cal, amb aquesta finalitat, tractar la nostra companya d'igual a igual, fer-li veure que la inferioritat en què fins avui ha viscut en relació a l'home, és deguda únicament a la postergació en què l'ha col·locada el catolicisme.

Avui que la Constitució espanyola reconeix a la dona la igualtat de drets i amb ells el de sufragi i el d'elecció, és precis i és urgent aquest apostolat d'apartar la dona de la influència clerical, perquè la intervenció política i social de la nostra companya, de la nostra esposa, de la mare dels nostres fills, no estigui en pugna amb la nostra, ni representi mai una regressió en el camí de l'alliberament total de la humanitat.

No canviarem certament en quatre dies la mentalitat de moltes de les nostres dones, ni del nostre poble en general, però tampoc no hem de resignar-nos a què la trona i el confessionari separin espiritualment la dona de nosaltres i triomfin allà on nosaltres fracasséssim.

Fem assistir les nostres dones a les conferències de divulgació científica i cultural, proporcionem-li lectures convenientes, dialoguem amb ella considerant-la no pas inferior, sinó equivocada, i encara per una culpa de la qual no és responsable pròpiament, puix que ella té al fi i al cap les úniques idees que li han inculcat.

La nostra obra de conveniment i prosselitisme tindrà tanta més eficàcia com més respecte i amor tinguem per ella.

Allò que mai no hem de fer és creure'ns superiors a ella, i menysprear i fer burla de les seves idees d'una manera sistemàtica, sense oposar-n'hi altres de més nobles i elevades.

I és justament per aquesta falsa posició que sovint adopten molts homes, que la divergència d'idees s'accentua i la dona continua addicta a la influència clerical o religiosa, perpetuant-se així les conseqüències que d'aquest malantès se'n deriven.

Josep NIUBO

Desemmascarant

Una vegada més en Mis ha ensenyat el llautó. Jo creia que tindria cura de contestar les quatre ratlles que li va dedicar el Director d'aquest periòdic i que tampoc no deixaria passar per alt les que jo vaig adreçar-li per tal de desemmascarar-lo. Però no ha estat així, puix que res d'això ha fet. En Mis, el burgès Mis—un obrer com nosaltres, consti—ha volgut amagar-se i ha fet sortir quatre xicots els quals pel trist paper que desempenyen, són dignes de llàstima i compassió. En Mis els ha cridat i els ha dit: «Ja ho veieu, m'han descobert, necessito despistar o del contrari vaig malament». I aquests quatre bonifacis, diguem-ho així, s'han entristit davant d'aquestes paraules i s'han presat a fer de redactors de palla, sense pensar, tanmateix, els mals de cap que això sol ocasionar. Perquè ara quan un home estarà ofès d'algun escrit del «Despertar» se les haurà de tenir amb ells, o sia amb els quatre firmants que suara han aparegut en el setmanari del Floreal. Però, tanmateix, En Mis segueix essent, sí, «En Mingo» i el «4 en 1», encar que es vulgui amagar. Altrament, qui no creurà també que en Mis és l'autor d'aquell manifest dels vaguistes de *La Massana*, en el qual es tracta i s'acusa de lladre l'honradíssim subencarregat de les obres de la dita riera, el meu amic Lluís Oliveras, qui per bon ciutadà i bon treballador, no el guanya ningú. I per força és en Mis, perquè cap obrer autèntic pot escriure coses tan revoltants i canalles, com és això de tractar de «ladrón» i «felón» a un altre obrer...

Un que ho sap
(Seguirà al número vinent)

Als socis de la germandat de Sant Francesc

Els cavernícoles de la nostra Germandat i tots aquells anomenats missaires —que no són res més que uns mercaders del temple, perquè no fan altra cosa que escarni de la religió amb llurs actes provocatius—, estan que treuen foc per la boca i escampen verí per tot arreu per-

què veuen que hom els està enderrocant el domini, car el poble ja està cansat d'ésser governat per aquesta gent sense altra llei que la de llurs propis interessos, feta a mida de llurs conveniències. Des de llur mequí i roí portant-veu, que s'anomena «L'Amic del Poble», fan una crida d'alerta als socis de la nostra Germandat. Però, qui volen que els senti? Qui volen que se'ls escolti? És que es creuen que ens trobem dos segles enrera, que no es donin compte que tenim un règim de democràcia? Què es creuen que el poble dorm tan fort encara? Què no saben que els homes tots són iguals i tenim els mateixos drets i els mateixos deures? Però es veu que vosaltres voleu uns drets especials, drets de privilegi que sempre havíeu tingut. I això ja s'ha acabat. Des del vostre portant-veu esgrimiu unes armes que no són certes.

Dieu que volem enderrocant la Germandat, i és mentida. Nosaltres volem que sigui una germandat de socors mutus, i vosaltres la voleu convertir en un centre catòlic. Ara jo faig una crida a tots els bons socis perquè no es deixin enganyar per aquesta colla de cacics. Procureu no faltar el dia de la reunió, per tal d'esclafar per sempre més tota aquesta gentussa que es val de tots els mitjans per a satisfer les seves apetències. S'anomenen germans nostres i no són res més que germanastres. I de la pitjor mena. Consois de la germandat de Sant Francesc: volgueu ésser homes lliures; no us deixeu imposar la voluntat dels altres, i el dia de la reunió doneu una demostració d'enteresa acudint-hi tots com un sol home a defensar els drets d'igualtat i llibertat.

UN SOCI

Salt, juny de 1933

Notícies

Del carnet

Els nostres bons amics Rosa Coromines i Josep Huix s'han vist pares d'una formosa i robusta nena. Enhorabona.

Degut al mal temps no va poder-se celebrar el festival que tenia anunciat el «Jovent d'Ara»

La «Joventut Unida», «Jovent d'Ara» i «Casal Saltenc» despleguen gran activitat per tal que la nostra festa major resulti del tot esplendorosa.

Ens plau de felicitar a la penya «La nit alegre», pels èxits que cada diumenge a la nit ve assolint amb les seves organitzacions «tersícores», les quals tan captiven i entusiasmen la joventut saltenca.

Diumenge mateix, doncs, amb la vetllada que celebrà amb «L'As» d'Anglès, un dels elements musicals de més relleu de la comarca, obtingué un èxit com poques vegades vist. La sala d'espectacles del Centre Republicà—no fou possible poder ballar a la Plaça, tal com estava anunciat, degut a l'estat

del temps plujós—es veia plena de gom a gom de simpàtics balladors. De Girona vingueren cinc o sis taxis, tots ells rublerts de joves, que ben aviat els veiérem gaudint de la tan bonica vetllada. Hi havia alegria i entusiasme, tant en les sardanes com en els balls. Això demostra, una vegada més, la simpatia que sent la joventut per la penya «La nit alegre» i també la que molt val la tan admirable agrupació «L'As» d'Anglès, a la qual ens plau felicitar des d'aquestes columnes estant, pel seu excel·lent conjunt i per la seva vàlua artística, que, tanmateix, bé mereix un senzill però sincer elogi, d'un modest cronista.

Cens polític.—Dijous passat es celebrà l'assemblea general ordinària d'aquest Cens, adherit a l'Esquerra Republicana de Catalunya.

Jaume Roca.—Ahir va fer vuit dies, el notable i jove pianista Jaume Roca, fill d'aquesta població, donà, en el Teatre

LLEGIU I PROPAGUEU

“El Poble de Salt”

TIRANT PEDRETES

Municipal de Girona, un selecte recital de piano, organitzat per l'Associació de Música de la dita capital. Assolí un ressonant èxit. Ahir, divendres es traslladà el nostre amic a Barcelona, a fi de donar un concert a l'Ateneu Barcelonès. També obtingué un triomf rotund, definitiu. Per la nostra part, no podem deixar de felicitar-lo efusivament i de congratular-nos de la seva brillant carrera i dels seus èxits artístics. No dubtem que Jaume Roca serà, ben tost, una glòria musical que honorarà el poble que el veié nèixer.

Problament dintre de poc, abans no abandoni el nostre poble, Jaume Roca executarà un recital pianístic en el nostre Centre Republicà, a honor de tots els veïns d'aquesta localitat.

PENYA "NIT ALEGRE"

Diumenge, a les 9 de la vetlla, gran audició de sardanes i magnífic ball.

Orquestra: «La Gironina»
Lloc: A la Plaça del Veïnat.
No hi manqueu!

Correspondència

C. R.—Va
Un republicà.—Va el «tret»
Lluís.—En cartera.
A. J. i P.—Els publiquem.
Un que ho sap.—Avui en va una part.
T. R.—No pot anar. Seguiu enviant, però.
Un soci.—Va.
Nano.—Publiquem la «pedreta».
Joan P.—Avui no pot ésser; anirà al número vinent. Una altra vegada sigueu més curt.
Corresponsal (Bescanó).—El mateix us diem.
Narcís C.—Van els dos «trets»
Dos metal·lúrgics (Girona).—Es una qüestió que ara més val no parlar-ne. No us sembla?
C. O.—Van.
R.—En cartera.
J. A.—Idem.

Nota.—Tota la correspondència ha d'anar dirigida al Centre Republicà i amb l'adreça següent: «El poble de Salt», periòdic. (No lliureu cap treball al redactor.)

Algunes dones de Salt tenen la mania de voler semblar-se amb les «stars» més guapes de la pantalla, i per reeixir en aital empresa no han tingut altra pensada que posar-se aquella cosa tan incòmoda com és la «cotilla», perquè segons elles, d'aquesta manera es conserva la línia. Però lo més curiós del cas és que n'hi ha una (segons un ocellet tafaner ens va xerrar) que se'n posa perquè el seu xicot al ballar, no li trobi tant el *contacte*.

Voleu fer content a un jove? Sí? Doncs aneu amb en Callis petit i parleu li de la seva estimada Lolita, i veureu que vos somriurà com la criatura més feliç de la terra.

Ens han dit que la simpàtica parella Lero Pepita es casen. No ens han indicat el dia, però de totes maneres, és de creure que ho faran aviat, ja que són dos cors tendres enamorats fins a l'ànima. Veritat, amics?

Ens han vingut a trobar molts joves per tal que volguem protestar enèrgicament del munt de «carbasses» o «potes» —com vulgueu— que els donen gentils balladores del «dancing» de la penya «Nit Alegre». Queden complaguts els nostres visitants. Ara que, no ens atrevim a publicar els noms d'elles, perquè, frament, amb les noies no hi volem renyir. Diu que «qui renyeix amb les noies, renyeix amb les joies».

Aviat, molt aviat, el «castigador» Pepito i la Mearina petita (però més maca i més joliva que la gran), es prometeran. Ens ho han dit aquells vuit balls que van ballar diumenge al Centre Republicà. Si us agradeu i us estimeu i us voleu i us desitjeu, molt bé que fareu. Oi, Miquel?

Conxita Raset; Perquè no deixes veure el teu rostre angelical amb la seva boca riallera, en la qual s'hi veuen tot un tresor de blanquíssimes perles, pel «Casal Saltenc»? El nostre cor enamorat no pot suportar per més temps la teva perllongada

absència. Esperem, doncs, que tu, com a donacarina i bondadosa que els, no ens deixaràs morir de tristesa i enyorança.

Ja ho saps Joan, ja ho saps? No? Verge Santíssima!.. Doncs la teva estimada Paquita ballà...un ball amb el simpàtic Pepet. Que això no és res dius? Ja te'l daran. L'adagi diu: Una Paquita i un Pepet, casament ràpid i complet.

Hem conegut el promès de la formosa i riallera Pepita (la carnisseta de Sta. Eugènia) i, la veritat, és un xicot que posseeix totes les qualitats d'un perfecte cavaller. No cal dir com la felicita i li augura tota classe de felicitats EL POBLE DE SALT. Els bons amics, sempre són els bons amics, veritat Pepita?

Ens agrada la bonica Lluïseta Aliu, perquè quan balla sempre riu. El mateix hem de dir de la Marina, de la Maria i de la Teresina. No és això amics del «petó»?

AVÍS IMPORTANT

El diumenge dia 18 del corrent, la penya «Nit Alegre» elegirà en un monstruós i fantàstic ball que celebrarà a la plaça del Veïnat, una «Miss» i la seva «Cort d'honor». Es fan gestions per tal que puguin pendre part en aquesta gran vetllada les dues millors cobles-orquestres-orquestrines de Catalunya.

A més de tots aquests requisits insuperables, hi haurà un refresc de dolços i xampany, parlaments festius, aplaudiments i visques a l'engròs, un fotògraf el qual fotografiarà la «Miss» amb la seva «Cort d'honor» i la Penya «Nit Alegre» per a ésser publicades en el POBLE DE SALT i a «La Estampa» i en algun diari de Girona. Ja es passaran proclames.

LA PENYA

Sabem que l'hereu Palahí sent quelcom eròtic per l'exquisida Aneta, la novella modisteta dels somnis daurats. No té mal gust aquest hereu que té engrescades moltes pubilles. A nosaltres també ens agrada però ella no ens vol. Oi que trist?

La bella Maria Coll i el galant Amadeu Comas, l'altre jorn varen renyir. Però heus ací el que és un ver amor. Al cap de deu segons ja tornaven amics i més enamorats que mai. Un bon exemple per a totes aquestes parelles que «parteixen peres» i no tornen mai més dir-se un mot.

La gentil Núria Vilatella i el seu

aimat Ciset, cada festa els veiem al cine i sortint del cine anar de bracet. Més val així, que no pas que un vagi un kilòmetre separat de l'altre. Anar ben acostadets en l'amor és el tot. Nosaltres quan érem joves i festejàvem també hi anàvem de bracet, fins que un dia ella, la que ara és la nostra muller, ens va agafar a la descuidada i ens portà a l'església a celebrar el sant matrimoni.

—Voleu per marit a fulano...?

—Sí pare, amb molt de gust

—Voleu per muller a menguana?

—Sí senyor, Però vaja unes preguntes de fer! Si no la volgués, ja no seria aquí agenollat, home,

I per ara ja tenim cinc fills.

Agència
PET-O-NET

Retallem de L'Autonomista de dimarts passat

«Salt. — El setmanari dels faistes locals «Despertar», segueix la seva tasca difamadora i ensems derrotista, sense preocupar-se gens ni mica, de la bona orientació dels obrers. Tanmateix, però, el poble civilitzat va seguint mirant amb compassió i menyspreu l'actuació d'aquests redactors faistes que, val a dir-ho, mercès a la ploma valenta i decisiva del nostre amic Cabruja, se'ls ha pogut treure la careta amb la qual es prenien el dret d'atacar despietadament totes aquelles persones que no pensen com ells.

Ara, sabent com se sap qui escriu aquest paperot infecte, és de creure que les autoritats i els republicans no es deixaran atacar i calumniar així com així, per quatre individus que si sabessin què vol dir el mot «cultura» no escriurien coses tan pèssimes i revoltants alhora, com les que setmanalment apareixen en el seu «Despertar». En el número últim del dissabte apareix la persona honradíssima del nostre amic i incansable secretari del Centre Republicà Josep Huix, el qual, per honorat que sigui l'autor de l'escrit, no li arribarà mai (com diu el refrany) a les soles de les espardenyes, ja que és home que no se l'ha pogut tatxar mai en cap fet de cap classe, ni en política ni en cap dels llocs on ell hagi freqüentat, com segurament el mateix autor del dit escrit no podria dir-ho, així.—El Corresponsal.

Nota de la Redacció.—Per tal de donar cabuda a treballs de col.laboració, deixem de publicar els articles habituals dels companys Iu Bohigas i Agustí Cabruja.

Guillem Viñas i Escuder

Us posa en coneixament
de l'obertura de la seva
farmàcia a

(Junt al Veïnat) Sta. Eugènia de Ter

TRETS QUE NO MATEN

El faista Mis diu que va ésser un «truco para no verse precisado a rectificar» allò de sortir Mir en lloc de Mis, en les quatre ratlles que li vaig adreçar en el nostre número anterior. Pobre fill! Sàpiga que en Tinet no és tan covard encara per emprar cosa semblant, i que tot plegat no va ésser res més que una errada d'impremta, de la qual va ésser ell precisament el primer a lamentar-ho, puix que sabia que això podia donar lloc a molts comentaris. Així és, doncs, que en Tinet ratifica, una vegada més, que l'articlet de referència anava per al faista Narcís Mis i no per ningú més. Més clar: per aquell faista Narcís Mis que té la seva botiga de barber entre a cal «Llauner» i cal «Sord».

Entesos ara?

A veure quan serà que els socis de la Germandat de Sant Francesc obriran els ulls i faran desaparèixer de llur reglament unes lleis tan absurdes i caciquils, com aquelles que permeten que una dotzena de «missaires» puguin fer tot allò que els doni la gana, sense que l'Assemblea general pugui fer valdre els seus drets i la seva autoritat, la qual és l'única autoritat autèntica i responsable, que existeix o ha d'existir en dita Germandat.

«Se rumorea» que la quitxalla d'aquesta població té ganes de fer un homenatge al Director del «T. B. O.» senyor Narcís Mis, en recompensa—és clar!— a la seva activitat i constància periodística, en l'esmentat fullet del Floreal. Sembla que l'homenatge consistirà en l'obsequi d'un pinzell i un pot de pintura negra, perquè aquest bon director es pugui pintar de bèstia, ja que no vol que el coneixin com a persona.

Això només per a demostrar-te que no ets tu sol qui té l'exclusiva dels atacs i dels insults.

Suara un capel·là, alt i ben plantat, el nom del qual el tindrem reservat, empaïtà a un nostre amic i li digué: —Sembla bla mentida que un jove com vostè, no es deixi veure a l'Església per a ré.

El nostre amicli contesta somrient: —Una vegada hi vinguí, i enlloc el Crist no vegí.

Davant de les discrepàncies ideològiques dels treballadors, la dreia feixista es frega les

mans de satisfacció i diu: —El pervindre és nostre!

Alerta, doncs, companys!!

Per fi els obrers saltencs s'han donat compte de la covardia i hipocresia del burgès Narcís Mis, en veure que en el darrer número del «T. B. O.» fa sortir quatre criatures a treure la cara en lloc de treure-la ell mateix, que és l'únic responsable de tot el que de groller i fastigós publica el portaveu dels faistes locals.

No siguis tan covard, que qui s'amaga, diu que és un traïdor.

Ara més que mai: Visca la República! Visca Catalunya Autònoma! Visca la pau i l'harmonia del poble de Salt! Obrers dels dos sindicats: Respecteu-vos! Ciutadans de tots els matisos: Tolereu-vos! Abaix el feixisme!

Si voleu apendre a cridar i odiar, només heu de fer que llegir «Despertat». Sembla mentida!

Amics: Compreu «L'Opinió», «La Campana», «La Rambla», «Justícia Social». Són els vostres periòdics!

«L'Amic del poble», el periòdic del clero i dels cacics, només sap parlar contra els pobres i a favor dels rics.

Doncs ja ho saps, company obrer; no vulguis a la teva llar un portaveu tan carcunda i anti-proletari.

«Despertat» diu que no vol contestar un article que contra del faista Narcís Mis publicà el nostre Director, per la senzilla raó de no voler «perder el tiempo contestando a los muertos».

Doncs, com és que a cada número del «T. B. O.» li doneu repulsa? Si tot i essent mort, com dieu, us dóna tants mals de cap, què faria, doncs, si fos viu?

Sou divertits.

Només heu de veure qui són els faistes del «Centro Obrero de Cultura». Durant la Dictadura de Primo de Ribera el seu casal estigué tancat gairebé sempre per ordre governativa i cada tres per dos els eren privades certes representacions de teatre. Llavors l'Alcalde de Salt era el senyor Angel Comalada, avui propietari del «Bar Flor». Per tant, l'únic culpable de tots aquests actes de repressió monàrquica-clerical. En canvi, doncs, avui i sempre els faistes i el susdit Alcalde

han estat bons amics, i per ell no hi ha hagut en cap moment atacs ni insults, sinó acatacions i elogis exagerats.

I després encara diran que els extrems no es toquen.

Els cacics encara es belluguen. Guerra als cacics! Que el caciquisme és l'opi pitjor dels pobles.

Mori el feixisme! Abaix Hitler! Abaix Mussolini! Abaix les dictadures! Visca la llibertat dels homes i dels pobles!

La família «Curet» i companyia diu que cada dia, abans d'anar a dormir, es beuen un bon ansat de ti'la. Molt bé, nois! És un remei radical per als nervis. Es veu que amb això de la Germandat esteu molt nerviosos. Em voleu creure? No us capfiqueu amb la Germandat, perquè no en treureu res. Cada porc té el seu Sant Martí, i ara ha arribat el vostre.

Els crostissers de la Germandat de Sant Francesc estan molt enfadats perquè tenen el galliner esvalotat. Ja era hora. ¡Que ingenus que éreu! Potser sí que us pensàveu que duraria sempre el vostre imperi!

L'altre dia mentre el burgès Mis anava cap al «Cultural», dues nenes que sortien del col·legi varen exclamar, a l'ensens que feren el senyal de la creu:

—Sant Marc, Santa Creu, Santa Bàrbara, no em deixeu!

I això que feia un sol que cremava l'ànima.

El cacic Vilaseca no se'l veu enlloc. Serà de vergonya? Serà de por? És que els avars i els traïdors sempre acostumen no deixar-se veure. Vaja una «pinta»!

Sembla que els cacics estan molt quiets. Voleu dir que no en preparen alguna? Mireu que aquesta mena de gent fan com els escorpins, quan menys t'ho penses et claven les urpes. Són traïdors, traïdoríssims.

«Se rumorea que el barbero Mis debido a un ataque cerebral, soñó que era un hombre honrado», i ara resulta que s'ho creu. «Verge Santíssima dels set dolors! Això sí que és somniar truites.

De segur que el faista Mis ja no se'n deu recordar d'aquells

seus bons temps de propagandista (?) perillós, que mentre els obrers de les fàbriques patien fred i gana, ell menjava costelles i botifarres i ballava la «rumba», com qualsevol mala peça dels barris baixos. Sí, home. En Clara tocava la guitarra, l'Espluga l'acordeó i tu vinga remenar-te, bo i cantant a tot pulmón.

—Lireta, lireta, liron, les quotes dels obrers és el més bo del món.

La manca d'intel·ligència de les dretes segueix essent el principal nucli de pertorbació de la República.

Ens fa certa gràcia que el barber Mis, o sigui «El Mingo», ara «4 en 1», no parli mai del clericalisme ni dels cacics en el seu «Se rumorea». Doncs, no sabeu per què no en parla? Per què és un còmplice de la reacció i de la gent ensotanada. Encara que vulgui demostrar el contrari. A veure si mai el veieu en cap manifestació hostil de la F.A.I. És un carcunda de cap a peus. Sí, home, sí; no ens fas pas por a nosaltres!

Ja s'han acabat les contemplacions i les temeritats. Volem pau i tranquil·litat. No que els obrers visquin amb la ràbia al cos per culpa teva. Visca la llibertat, el respecte i la germanor!

Un ex-faista.

Republicans, obrers, ciutadans! Llitem tots a la una per la bona harmonia de tot el poble. Fora rancors i després. Vulguem considerar-nos tots igual pobres i tots igual obrers!

La F.A.I. és l'opi del poble. Foragitem-la de les nostres llars. La F.A.I. sense misèria no pot viure. Tingueu-ho en compte, treballadors.

EL TIRADOR

MIQUEL PARDO
PINTOR

Ofereix els seus treballs pictòrics artístics a preus reduïts

Carrer Galan i Garcia
(Pisos Junca)

SALT

Imp. S. marqués—Girona